

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año IV. - Nº 174

“EL SEMANARIO ESLOVENO”

— Cena 15 cent

Uredništvo in upravnništvo

Calle CORRIENTES 633, Esqr. 43, U. T. 31 Retiro 3834

Sprejemanje strank vsak dan od 16—19

Buenos Aires, 27. avgusta 1932

Naročnina za pol leta \$ arg. 4.—
celo leto \$ 8.—, Inozemstvo Dolar 4.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

PET HITLERJEVCEV OBDOJE- NIH NA SMRT

Obsodilo jih je izjemno sodišče v Beuthenu, ker so na zve-
rinski način umorili nekega komunista

Razburjenje med nemškimi fašisti

Nekaj nepričakovanega je zadelo te dni nemške fašiste: izjemno sodišče v Beuthenu, ustanovljeno z ukrepom za pobijanje terorizma, je v ponedeljek obsodilo na smrt pet članov fašistovskih napadalnih oddelkov. Obdolženi so bili, da so v Potempi, v Šleziji, vdrlji dne 10. avgusta, po polnoči, v stanovanje komunista Pietzruha ter ga na zverinski način umorili.

Ko so hitlerjevci vdrlji v stanovanje, sta Pietzruh in njegov brat že spala. Fašisti so ju prisilili, da sta ystala in jima sledila na dvorišče. Tu so starejšega brata, komunista, začeli neusmiljeno pretepati in mučiti dobre pol ure. Preden so odšli, so še sprožili vanj strel iz revolverja. Pietzruh je kmalu zatem umrl. Zdravniška preiskava je ugotovila, da smrti ni povzročil strel, marveč da je Pietzruh umrl zaradi notranjih poškodb, povzročenih od udarcev.

Policija je aretirala devet fašistov, ki so bili obdolženi, da so sodelovali pri napadu. V skladu s Hindenburgovim dekretom za pobijanje terorizma, so prišli pred izjemno sodišče, ki je, kot že rečeno, obsodilo na smrt Pavla Lachmanna, Reinholda Kottischea, Avgusta Graeupnerja, Hansa Muellerja ter Rudolfa Wollnitzerja. Nekega drugega fašista so sodniki obsodili na dve leti ječe, trojico pa so oprostili.

Ko se je razglasila razsodba, so fašisti že v sodni dvorani začeli burno protestirati. Hitlerjevski poslanec Heines, ki je prisostvoval razpravi, je vstal ter začel vpiti na ves glas: „Nemški narod bo izrekal drugačne razsodbe. Ta sodba, katero je pravkar izreklo sodišče, bo znamenje za osvoboditev Nemčije. Ženam obsojencev zagotavljam, da se te obsodbe prav gotovo ne

bodo izvršile. Živijo Hitler!”

Fašisti so kmalu prenesli svoje razburjenje tudi na ulice beuthenskega mesta. Opuštošili so celo vrsto židovskih trgovin ter napadli uredništvo socialističnega „Volksblatta” in tiskarno katoliškega lista „Oberschlesische Zeitung”. Vkljub energičnim prizadevanjem policije, da bi vzpostavila red, so se izgredi nadaljevali več ur na tak način, da je izgledalo, kakor da bi bila izbruhnila revolucija.

Vodstvo fašistične stranke se je takoj obrnilo na vlado s prošnjo na pomilostitev. Prošnjo utemeljuje predvsem z dejstvom, da se je incident dogodil nekaj minut po objavi Hindenburgovega dekreta, torej v času, ko sedanji obsojenci še niso mogli poznati novih strogih zakonskih določb.

Odločitev je v rokah vlade. Nekateri dvomijo, da bodo obsojeni hitlerjevci mogli ubežati smrti, ker so to prve smrtne obsodbe, ki so se izrekle na podlagi novega dekreta, pa bi se mogla pomilostitev tolmačiti kot znak omahovanja in neodločnosti vlade. Vsekakor pa ni izključeno, da bo von Papen pustil in s tem pomiril razburjeni hitlerjevski tabor. A tudi v tem slučaju bo razsodba beuthenskega sodišča pomenila resno svarilo za vse one prenapeteže, ki jih strankarska mržnja žene v podivjanost.

NOVA ODKRITJA

Ruski ledolomec „Rusanov”, ki se nahaja na raziskovalnem potovanju po severnih ledenih krajih, je te dni brzojavno sporočil, da je odkril veliko skupino doslej nepoznanih otokov južno-vzhodno od Franc-Jožefove zemlje.

Nemiri v glav- nem mestu Bra- zila

Rio de Janeiro je preživel pretekli ponedeljek precej razburljiv popoldan. Velika skupina prebivalcev, ki simpatizirajo z vstaši iz južnih delov Brazila, je vprizorila precej burno demonstracijo proti začasni revolucionarni vladi. Med demonstranti in policijo, ki je zelo oplotno nastopila, je prišlo do resnih spopadov, v katerih je tekla tudi kri. V bližini poslopja, kjer je nastanjeno delovno ministrstvo, sta eksplodirali dve veliki bombi, kar je precej razburilo meščane, ker so se ustrašili, da se je uprla mornarica.

Po par urah napornega dela se je oblastvom posrečilo vzpostaviti red. Policija je izvršila mnogo aretacij.

Boji med upornimi paulisti in zveznimi četami se nadaljujejo. Poročila iz obeh taborov govore o zmagah. Pri Buryju se je te dni izvršila velika bitka na 10 kilometrov dolgi fronti. Udeležilo se je približno deset tisoč mož. Poročilo glavnega stana zveznih čet pravi o tej bitki, da je „največji spopad izmed vseh, kar jih beleži zgodovina Južne Amerike”.

ITALIJANSKI MANEVRI

V Apeninih so se začela pretekli teden velika vežbanja italijanske vojske. Pri manevrih sodeluje 50 tisoč vojakov, razdeljenih v dva tabora. Vojaško poveljništvo je objavilo naredbo, s katero se proglašaja vojno stanje v vseh onih okrajih, kjer se vrše manevri. Prebivalstvo se mora strogo pokoravati vsem naredbam vojaških oblastev.

RAZPIS VOLITEV V ČILEJU

Te dni je vlada v Santiagu objavila dekret, s katerim se razpisujejo volitve senatorjev in poslancev za ustavodajno skupščino. Vršile se bodo 30. oktobra. Skupščini bo vlada predložila načrt za novo ustavo.

UKREPI PROTI ŠPANSKIM MONARHISTOM

Proces proti voditeljem poslednje vstaje — Obsojenim monarhistom se bodo zaplenila vsa podeželska posestva

Pred šestim oddelkom najvišjega sodnega dvora v Madridu se je pričel preteklo sredo proces proti generalu Sanjurju in drugim glavnim voditeljem poslednje monarhistične vstaje. Državni pravdnik Martínez Aragón je že pred par dnevi, ko je proučil obtožnico, izjavil, da bo za generala Sanjurja zahteval smrtno kazen, za Sanjurjovega sina, kapetana, za podpolkovnika Infanteja ter generala Garcijo de la Herrán pa dosmrtno ječo.

Proti glavnim obtožencem je bilo uvedeno sumarično postopanje. General Sanjurjo je že tekom preiskave priznal, da je hotel vreči sedanjo vlado, kateri je pripisoval krivdo za nepovoljne razmere v vojski in za slabi politični ter gospodarski položaj nekaterih španskih pokrajin. Zanikal pa je, da bi se bil hotel upreti proti republikanskemu režimu. Hotel da je odpraviti vlado, republikanske državne uredbe pa ne.

Isto trdi tudi general de la Herrán. Svoje sodelovanje pri vstaji opravičuje z dejstvom, da je bil zmerom velik Sanjurjov prijatelj. Zanimiva je njegova izjava o zadržanju civilnega guverner v Sevilji povodom vstaje. Ko je Sanjurjov pooblaščenec prišel k njemu ter zahteval, naj izroči posle, ga je guverner prosil, naj pripelje več čet pred vladno palačo, da se bo za vsak slučaj lahko izgovarjal, da se je moral ukloniti sili. Nezanosljivi guverner, ki je takoj po udušitvi vstaje vedel toliko povedati o svoji korajžji ter o svojem kljubovanju pred uporniki, sedi sedaj v zaporu, kjer ima priliko, da razmišlja o minljivosti posvetnih časti.

Druga zanimiva okolščina iz tega procesa je ta, da se je Sanjurjov sin, ki je tudi zapleten v vstajo, imel poročiti čez kakšnih petnajst dni, in sicer vprav s hčerko enega izmed članov sodnega dvora, pred katerim se mora mladi kapetan sedaj zagovarjati. Namenjenega tasta so seveda zamenjali z drugim sodnikom.

Sodni dvor je sprejel v celoti zahteve državnega pravdnika. Razprava proti glavnim obtožencem se je zaključila že prvi dan in je bil general Sanjurjo, vodja vstaje, obsojen na smrt.

Vse one monarhiste, ki jih bo sodišče obsodilo radi sodelovanja pri vstaji, bo zadela še druga huda kazen. Na predlog vlade je parlament sprejel zakon, ki določa, da se jim zaplenijo vse podeželske nepremičnine, vpisane v zemljiške knjige krajev z manj ko 1.500 prebivalci. S temi nepremičninami se bo začela izvajati agrarna reforma.

NOV PREKOOCCEANSKI POLET

Angleški letalec Mollison je pretekli teden preletel, sam v majhnem letalu, Atlantiški ocean v smeri od vzhoda proti zapadu. Dvignil se je na Irskem, pristal pa v Kanadi, od koder je potem nadaljeval pot proti New Yorku. Pravi, da bo z istim letalom potetel spet v Evropo.

ITALIJANSKI PREDLOG ZA SKRČENJE DELOV- NEGA URNIKA

Senador de Michelis, zastopnik Italije pri Mednarodnem delovnem uradu v Ženevi je postavil predlog, naj bi se skrčil delovni urnik na 40 tedenskih ur, ker bi se s tem gotovo zmanjšala brezposelnost. Razprava o omenjenem predlogu se bo vršila najbrž koncem decembra.

**Razširjajte
SLOVENSKI
TEDNIK**

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekem zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, **velike popuste**. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky
U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, calle Belgrano 3135.

NAROČNIKOM ZAMUDNIKOM NA ZNANJE

Z naslednjo številko ustavimo list vsem onim naročnikom zamudnikom, ki med tem ne bodo poravnali zastale naročnine.

SESTANEK ČLANSTVA OBEH SLOVENSkih PROSVETNIH DRUŠTEV

V nedeljo, dne 28. t. m., je v prostorih Slovenskega prosvetnega društva I na Paternalu, ob 16. uri, sestanek vseh članov in članic obeh prosvetnih društev v Buenos Airesu. Udeležba obvezna, ker se gre za zelo važno društveno vprašanje. Vstop dovoljen samo članom.

Po sestanku se bo vršila domača zabava z improviziranim vzporedom.

Tajnik

OPOZORILO PEVCEM

Pevce in pevke SPD I opozarjam, da ne bodo smeli nastopiti na odru, če se ne bodo točno udeleževali vaj. To naj vzamejo enkrat za vselej vsi na znanje, da ne bo več ugovarjanja in zamer.

Pevovodja.

PIREDITEV SPD I

Dne 4. septembra t. l. se bo v društvenih prostorih SPD I na Paternalu vršila prireditev z lepim, zanimivim programom, na katerem je poleg drugega tudi šaloigra „Rdeči nosovi“. Kdor bi se rad od srca nasmejal, gotovo ne bo izgubil te ugodne prilike. Po vzporedu prosta zabava s plesom, šaljiva pošta itd.

SMRTNA KOSA

Dne 18. t. m. je po kratki bolezi preminul Janko Batagelj, 11 mesečni sinček našega naročnika Janka Batagelja. Žalostnemu očetu in nesrečni mladi materi g. Ivanki izražamo iskreno sožalje.

Diplomirana babica**ANA CHARPOVA**

v Pragi in Buenos Airesu

Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BINES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389

Buenos Aires

LISTNICA UPRAVNIŠTVA

Znidarsič Franjo: Naslov smo popravili. Vaši želji bomo ugodili. Naročnina Vam je potekla že koncem julija t. l. Se priporočamo.

Novak Alojzij: Naslov smo spremenili. Plačano imate do koncem oktobra t. l. Zdravo.

Mozetič Anton: Tvoj dopis je prišel prepozno za to številko. Objavili ga bomo prihodnjič. Hvala lepa in zdravo.

Jožefa Baudaž: „Meglio tardi che mai“, pravijo Italijani. Bдите brez skrbi, SLOVENSKI TEDNIK Vas bo tudi nadalje redno obiskoval. Če ga bodo vse naročnice in naročniki priporočali tudi svojim znancem in na ta način pripomogli, da se bodo njegovi dohodki povečali, Vas bo prav v kratkem pričel obiskovati na 12 straneh. Na delo, drage prijateljice in prijatelji.

Hvala lepa za ljubeznive besede in za nakazilo. List imate plačan do 31. januarja 1933. Zdravo.

Anton Mozetič, Lamarque: Glede naročnice smo vzeli na znanje. Vaš naslov tudi. Izžrebana ni bila nobena številka dotične „rife“, ker je bilo premalo razprodanih srečk. Telefonirali so nam, da vrnejo vsem, ki so listke kupili, nazaj denar. Sicer pa, kakor so nam dali razumeti, so vsakemu, ki pušči, kar je dal za srečke, za revne otroke, zelo hvaležni. Vi pa napravite, kakor hočete. Zdravo!

Kutin Stanislav: Odgovorili Vam bomo v pismu, ko bomo imeli potrebne podatke. Pozdrav!

Ljudmila Planišček: Šolske knjige Vam bo te dni poslalo tajništvo Slovenskega prosvetnega društva I. Zdravo.

Fani Marc: Bomo počakali, ker popolnoma upoštevamo vsebino Vašega cenj. pisma. Zdravo!

Francisco Weiss Hnos.: Prejeli smo od Vas „Giro postal“ v znesku \$ 16. Ker ni bilo v pismu niti ene Vaše vrstice, Vas prosimo, da nam sporočite, čemu naj služi Vaše nakazilo. V tem pričakovanju Vas pozdravljamo.

Košic Avgust: Hvala lepa za nakazilo. Poravnano imate do 31. julija 1933. Priporočajte nas tudi svojim prijateljem. Zdravo!

Bizjak Josip: List vam bomo vseeno pošiljali. Poravnal boste, ko vam bodo razmere dovolile. Pozdrav.

Ana švara: Hvala za nakazilo. Poravnano imate do koncem leta.

GRAFOLOG

svetnega slovesa vam opiše natančno vaš značaj, vam pove vašo bodočnost in preteklost. Pošljite nekoliko lastnorčno napisanih vrstic ter navedite vašo starost spol, in stan (oženjen, neoženjen). Pišete lahko v slovenskem, španskem, francoskem ali nemškem jeziku. Dopise, katerim je treba priložiti 1 peso in znamko za 10 cent. za odgovor, naslovite na:

A. HOČEVAR

Tucuman 586 Bs. Aires

SLOVENSKA PEKARNA, IVAN CERAR, calle Antezana 106, Buenos Aires, se priporoča cen. rojakom.

GENERAL SANJURJO OB-fante na 12 let ječe, dočim SOJEN NA SMRT, A POMILOŠČEN

Šesti oddelek najvišjega španskega sodnega dvora, pred katerim se je vršila razprava proti voditeljem poslednje protirepublikanske vstaje, je po posvetovanju, ki je trajalo celo noč, izrekel ob 3.15 svojo razsodbo. General Sanjurjo je bil obsojen na smrt, general Garcia de Heranz na 30 let, polkovnik In-

fante na 12 let ječe, dočim je bil Sanjurjov sin Justo oproščen.

Kmalu po razglasitvi razsodbe se je sestal ministrski svet na posvetovanje, na katerem je sklenil pomilostiti obsojenega generala, katerega mu se je torej kazni spreminila v dosmrtno ječo.

PENZIJON ZA \$ 40

Stanovanje, hrana in perilo za \$ 40. Calle Anchoris 152, 2. nadst. desno. Pol kvadre od Entrerios in Caseros.

Para las personas de gusto y Paladar Refinado

recomendamos

PELINKOVAC "POKORNY": de fama mundial, el rey de los aperitivos; de gusto exquisito; excelente tónico digestivo.

SLIVOVITZ (SLIVOVICA): Grapa de Ciruelas de primera calidad, muy apreciada entre los conoedores de bebidas.

ELISIR "VLAHOV": premiado estomacal corroborante.

ELISIR DELL'EREMITA: gran Amaro; merece ser probado.

En venta en todos los buenos Almacenes, Hoteles y Bares. Importador y Unico Concesionario:

"LA ADRIATICA"

S. A. Ind. y Com. Nicolás Mihanovich (IMPORTACION)

Balcarce 351, Buenos Aires, U. T. 33 Avenida 7691

Najboljši način lečenja**BLENORAGIJE**

v

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

Lečenje brez pranja in brez

bolečin

VENERIČNE BOLEZNI

Sifilis in krvne bolezni

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL**BRASIL 923**

SPRIJEMA SE:

od 10 do 12 in od 15 do 21

SLOVENSKI TEDNIK

Lastnik: Konzorcij SLOVENSKEGA TEDNIKA

Urejuje: PETER ČEBOKLI

Naše prireditve v krizi

Preteklo nedeljo se je vrtila v dvorani XX Settembre prireditve Slovenskega prosvetnega društva II. Obisk je bil tako maloštevilen, da težko, če so prireditelji krili to pot stroške. Vsi, ki smo bili vajeni videti v prejšnjih časih na vsaki prireditvi Slovenskih prosvetnih društev dvorano polno občinstva, se danes čudimo temu pojavu. ki tako ograža gmotno stran naših vrlih organizacij v Buenos Airesu in jemlje poštvalnim društvenikom veselje za javno delo.

Kje treba iskati vzroka pojavljajočemu zanimanju za prireditve naših organizacij? Predvsem v slabem gmotnem položaju naših izseljenec, od katerih so mnogi že dolge mesece brez dela in se pri najboljši volji ne morejo udeleževati prireditve, ki so če upoštevamo današnje razmere, za vsakega obiskovalca precej drag „špas“.

V zadnjem času imamo v naši buenosaireški naselbini toliko prireditve, da če bi človek hotel vse obiskati, bi ne zadostovalo denarja niti onim, ki stalno delajo in služijo. Vedno manjšemu obisku na prireditvah naših društev je gotovo škodil nekoliko tudi brezpotreben spor v naši naselbini, katerega je povzročil vendar že vrabcem na strehi natikov, ki še danes, ko je popolnoma jasna upravičena trmoglavost nekaterih fanost našega odločnega nastopa proti brzozjavno na razpoloženje postavljenemu poslaniku dr. Ivanu šveglu, vztrajajo pri tem, da smo mi krivi razdora in s svojo netaktnostjo nasproti našemu listu in nekaterim društvom poglabljajo med nami spor, samo zato, ker nočejo priznati, da so ravnali nepremišljeno in prenačljeno, ko so se dali omamiti od sladkih besed in obljub šveglave okolice in njegovih pesov.

Vedno manjšega zanimanja za prireditve naših društev je končno krivo tudi dejstvo, da nekatere v zadnjih mesecih niso bile po kakovosti na višku. Vzroke tega treba iskati predvsem v odmer-

jenem času, ki odsekom ni mogel zadostovati za skrbno pripravo za vse številne prireditve. Organizatorje je sigurnost uspeha premalo gnala in napela, da bi se bolj potrudili v izbiro vzporeda, ter posvetili skrbnim pripravam vse svoje sile in sposobnosti. Vzporedi so bili drug drugemu preveč podobni. Nič novega niso nudili občinstvu, ki se je vsled tega utrudilo in naveličalo. Ne smemo pozabiti, da živimo v velemestu, ki nudi za majhen denar vse polno zabav in senzacij.

Po našem mnenju bodo morali odslej organizatorji bolj gledati na kakovost kot na količino prireditve. To se pravi, da bo treba število prireditve precej skrócić, pripravam in vzporedu pa posvečati mnogo več časa in pažnje. Le tako bodo spet privabili občinstvo, ki ima prav gotovo še vedno dovolj razumevanja in zanimanja za naše prosvetno delo, k društvenim prireditvam.

**

V nedeljo je Slovensko

prosvetno društvo iz ul. Colonia zaslužio večjega zanimanja od strani občinstva ter tudi večjega materialnega uspeha. Finžgarjeva drama v treh dejanjih je bila res izvrstno podana, kakor je bila doslej le malokatera. Občinstvo je mnogokrat ploskalo pri odprtem odru, kar se doslej še ni zgodilo na nobeni naši tukajšnji prireditvi. Režija je bila dovršena, vsi igralci na svojem mestu. Urh je bil v začetku nekoliko negotov, pozneje pa se je popolnoma uživel v svojo težko vlogo, ki jo je podal z vso sigurnostjo, le včasih je bil preveč robot, kar ni bilo na mestu, zlasti pri prizorih, kjer bi moralo priti do popolnega izraza čustva. Ni pokazal, da se pod trdo skorjo skriva mehko čuteče srce očeta. V splošnem pa je bil jako dober. Tudi Florjan je bil spočetka malce okoren, pozneje pa si je znal pridobiti občinstvo: le maskiran je bil slabo, kar je ves čas motilo. Martin je včasih malce pretiraval, ponekod pa je bil premalo dramatičen; sicer pa je dobro rešil svojo nalogo. Širk je podal pijanca, kakor da bi se ga bil v resnici napil. Maska je bila dobra in

LABORATORIJ ZA ANALIZE

Dr. German Schwartz

Analize krvi, Wassermann, Widal, Urina, Pljunkov, Ultramikroskopija i. t. d. — Vseh vrst cepljenja

CALLE POZOS 170

BUENOS AIRES

žel je zaslužen aplavz pri odprtem odru. Lenčka je prav dobro igrala svojo težko vlogo, naravnost navdušila pa je vse skupaj Tona, ki je bila na deskah, kakor doma. Igrala je naravno in prepričevalno. Mica bi še mnogo bolj ugajala, če bi bila boljše maskirana. Igrala pa je dobro.

Vse pevske točke so bile dobro podane, le mešan zbor se to pot ni posebno odrezal. Morda je manjkalo potrebne priprave za težko pesem. Občinstvu je pa, kakor vedno, najbolj ugajal venček narodnih, ki je bil res lepo podan. Zboru in pevovodji čestitamo.

Zaključki ottawske konference

V soboto se je v Ottavi zaključila gospodarska konferenca ml. zastopniki Velike Britanije in dominijonov. Kakor znano, se je ta konferenca sklicala z namenom, da bi se okrepile trgovinske vezi med posameznimi deželami, ki tvrdijo veliki britanski imperij.

Po dolgotrajnih pogajanjih so odposlanci sklenili celo vrsto pogodb med Anglijo in dominijoni samimi. Te pogodbe je objavila, vsaj deloma, angleška vlada preteklo nedeljo. Iz njihovih določb je razvidno, da bo svetovna trgovina zadobila nov in precej hud udarec, ko se bodo ottawske pogodbe začele izvajati in se bo britansko carstvo obdalo z ožejnim carinskim obzidjem. Mnoge države bodo radi tega utrpela občutno škodo: zaprli se jim bodo trgi, kamor so izvažale svoje pridelke.

Radi pogodbe med Anglijo in Avstralijo o uvoznih carinah na meso, se bo občutno skrčila argentinska trgovina z mesom; industrija severnoameriških Združenih držav bo pa utrpela škodo, ker bo Kanada, kamor so Združene države izvažale v velikih množinah svoje industrijske izdelke, določila prednostne tarife za angleške proizvode. Kanadi pa bo Anglija dala prednost za uvažanje žita, pa bodo s tem prizadete druge države, ki so zalagale s tem

pridelkom angleški trg.

V splošnem se lahko reče, da so zaključki ottawske konference naredili v svetu zelo nepovoljen vtis. Mnogo nezadovoljnosti so vzbudili tudi na Angleškem, ker je pričakovati, da bodo morali konsumenti dražje plačevati neobhodno potrebna živila.

Nova raziskovanja profesorja Piccarda

Znani belgijski učenjak profesor Piccard se je spet dvignil pretekli teden, v četrtek, v stratosfero, zaprt v okrogli gondoli balona, katerega so zgradili po njegovih načrtih, temelječih na izkušnjah, ki si jih je bil pridobil povodom svojega lanskega prvega raziskovanja v velikih višinah. Spremljal ga je njegov adjutant Maks Cosyns.

V kratkem času sta se dvignila 16.500 metrov visoko ter sta v tej višini začela delati svoje poskuse. Ostala sta v zraku 12 ur. Dvignila sta se bila pri Curihu, v Švici, spustila na tla pa pri Desenzanu, ob Gardskem jezeru v Italiji. Piccard je izjavil, da je ta nova ekspedicija v stratosfero popolnoma uspešna.

Italijanske oblasti so počastile belgijska raziskovalca, ki prejemata sedaj čestitke od vseh krajev sveta. Za milanski „Corriere della Sera“ je prof. Piccard spisal članek, v katerem pravi, da se bo čez nekaj let, ko bo stratosfera bolj raziskana, človek lahko prepeljal iz Evrope v Ameriko v 6 urah, sedeč v posebnem letalu, ki se bo dvignilo v veliko višino, kjer bo letelo s povečano brzino, ker je upor zraka v stratosferi mnogo manjši.

ZOBOZRAVNIK

Dr. N. Percich

Priporoča se vsem roj-

kom Jugoslovenom

Bdo. de IRIGOYEN 362

Buenos Aires

DOBER PRIJATELJ

je oni ki nudi svojim klientom tudi v teh kritičnih časih

Varnost in Veliko Korist

obavljajoč vse cenjene naloge z največjo hitrostjo in točnostjo, ob najmanjšem strošku, da si na ta način

ZAUPNJE

katero si je tekom dolgega najkulatnejšega

5%

zagotovi še nadalje poslovanja pridobil obresti plačamo za denar uloženi na uložne knjižice, ki se vsake tri mesece pripišejo kapitalu kateri Vam je vsak trenotek na razpolago.

POŠILJAMO denar v vse kraje Vaše domovine, bodisi v Dinarjih, Lirah ali Dolarjih, katere se dostavi na dom prejemnika, brez da bi on trpel kak strošek, a mi Vam pozneje dostavimo njegov lastnoročni podpis.

PAROBRODNE LISTKE dobite pri nas najceneje.

VPRAŠAJTE PISEMNO ALI OSEBNO

v

SLOVENSKEM ODDELKU

Banco Holandés

de la América del Sud

CENTRALA: Bmé. Mitre esq. 25 de Mayo 300, B. As.

PODRUŽICA: calle Corrientes 1900, Buenos Aires

Uradujemo od 1/29 pa do 19. zvečer, ob sobotah do 15.

PRIMORSKE VESTI

NOVA TISKOVNA KAMPANJA PROTI SLOVENSKIM PRIIMKOM

Tržaško fašistično glasilo je objavilo nov članek o poitalijančevanju slovenskih priimkov. List spočetka omenja, da se marsikdo brani sprejeti novi priimek. Tako se je te dni neki Košuta oglašil na prefekturi, češ da so ljudje z njegovim priimkom skoraj vsi iz Sv. Križa na Krasu, kjer docela prevladuje slovenski element. Hotel je s tem utemeljiti svoje mnenje, da ime Košuta ni bilo nikoli italijansko in da mu zaradi tega ni mogoče dati njegove "prvotno italijanske oblike". Ne glede na ta nastop dotičnega Košute je trditev tržaškega fašističnega lista o italijanskem izvoru priimka Košute dovolj očitno izvirna iz trte. Izvirno italijansko ime za Košuto bi naj bilo namreč Cossutta. Prav tako so se ljudje s priimki Piščane nekdanje gotovo imenovali "Gallina". Da so jim bili pozneje spremenjeni njihovi priimki v slovanska imena, so krivi slovenski duhovniki, ki jih je podpirala habsburska vlada. Prav tako so bili Ravnikarji nekdanje Ravegnani itd.

Glavni vzroki slovenske afirmacije v nekdanjih italijanskih deželah ob Soči, na Krasu in v Istri, pa so po tržaškem fašističnem glasilu naslednji: Invazija tucjev v furlansko in padansko nižino, ki se je izvršila pred 1200 leti, avstrijska kolonizacija v času beneške republike in a-

similacija italijanskega elementa, ki jo je pospeševala slovenska duhovščina pod pokroviteljstvom rajne Avstrije.

Današnji ljudje bi se morali seveda tega zavedati in stremeti po tem, da postanejo spet Italijani tudi po svojih imenih, kakor so bili v sedmem in osmem stoletju! Ostre obsodbe so vredni vsi oni ljudje, ki ne čutijo nikakršne nacionalne zavesti in grede celo tako daleč, da se izgovarjajo: "Dokled dr. X ali pa zdravnik Y (ali pa na primer državni podtajnik Suvich itd.) ne spremenijo svojih priimkov, ga tu di mi ne bomo."

ZIVO SREBRO IŠČEJO

V Spodnji Kanomlji še vedno stikajo za živim srebrom. V hrib so skopali dva dolga rova. Prvi meri v dolžino 100 m, drugi kakih 60. Da ne bi imeli pri tem posebnih stroškov, so namestili pri kopanju idrijske rudarje. Delo od časa do časa prekinejo, pa ga potem zopet nadaljujejo. Doslej še niso imeli nikakega uspeha.

Po starem ustnem izročju so v hribu skriti bogati zakladi rude. Že v avstrijskih časih je rudniška uprava preiskovala teren, a vselej brez uspeha. Zdi se, da tudi Italijanom sreča ne bo bolj mila.

FAŠISTIČNO VANDALSTVO

Kakor znano je 13. junija t.l. nečadoma izginil iznad vhoda v idrijsko realko Vegov spomenik. Na njegovo

mesto so postavili kip zdravnika dr. Ivana Scopole, ki je imel menda edino zaslugo, da je bil rojen v Idriji. Pred kratkim so izdali tudi posebne razglednice, ki kažejo Scopolov kip nad vhomom v šolo

ZARADI BEGA ČEZ MEJO

Goriški karabinerji so prijavili 22letnega Vladimirja Abrama iz Škrbine pri Komnu goriškemu sodišču, češ da je brez potrebnega potnega lista zbežal čez mejo. Njegov beg ni političnega značaja. Abramom so pred kratkim s prefekturnim dekretom spremenil priimek v Abrami.

DR. SCHÖBER JE UMRL

V nekem sanatoriju v Badenu, blizu Dunaja, je v petek umrl dr. Johann Schöber, večkratni kancelar avstrijske republike. V cesarski Avstriji je bil tekom vojne šef policije.

Arh Anton:

- HOTEL -

Restaurant SLOVANSKI DOM

Máximo S.

Av. L. N. Alem 1044

Buenos Aires

Prava domača kuhinja - Pivo - Pilsen in Quilmes - Čiste - Postelje za \$ 0.80.

VAŽNO!

Za vse izseljence moške in ženske, ki želijo preskrbeti se z dobrimi stvarmi in z dobro obleko za mal denar. Pri tvrdki „Astra“, Córdoba 883, vdo. bite z druge roke in v dobrem stanju briljantne, biserne, zlate in srebrne nakite; umetniške slike, kipe, porcelane, kristale i. t. d. Moške in ženske obleke, svileni in iz blaga, večerne in promenadne obleke, kožuhe, suknje in garniture i. t. d. Zaloga moških obel in delavnica.

Velika ---- NOVOST

V barvarni (tintoreriji) „Belga“, Córdoba 905, sem otvoril krojaški oddelek, katerega vodi dolgoleten v Evropi in Sev. Ameriki izkušen strokovnjak pri krojevalcu g. Anton Fazekas, ki izdeluje po najmodernejšem kroju obleke in suknje iz najboljšega angleškega blaga. V tej moderni barvarni morete prebarvati in očistiti obleke sov, tako da izgledajo kot in druge stvari za par penove. Obiščite na vsak način podjetje, kar vam bo gotovo v veliko korist.

LASTNIK

OBEH PODJETIJ:
TOŠKOVIĆ
JOVAN OSTOJIC

Da bodo otroci zdravi

Eno najdragocenejših daril, kar jih morete dati svojemu otroku, je, da ga navadite mirno in dovolj dolgo spati, pravi dr. Foster Kennedy, profesor zdravilstva na cornellski univerzi. Imenovani zdravnik je prepričan, da pospešuje ta navada otroku rast in da mu tudi pomaga, duševno se prilagodevati vedno večjim zahtevam življenja. Ko pa otrok doraste, mu pomaga ista navada premagati marsikatero težavo. Dr. Kennedy pravi, da nekateri otroci ne spe dovolj dolgo in da zato v šoli zaostajajo. Če otrok premalo spi, je navadno nevšečen in razdražljiv. Čeprav vemo, da nekaterim otrokom spanje bolj koristi kakor drugim in da ga potrebujejo zato nekateri morda manj, je vendar nedvomno, da spe nervozni in razdražljivi otroci vsako noč manj, kakor bi morali, čeprav baš oni potrebujejo največ spanja. Četudi se zdi, da se počuti otrok po razmeroma kratkem spanju dobro, je tu vedno nevarnost, da utegne imeti nezadostno spanje v poznejših letih slabe posledice.

Od starosti je odvisno, kako dolgo mora otrok spati. Dr. Kennedy je prišel po izkušnjah do tegale zaključka:

Otrokova starost	Čas spanja
do konca 1. l.	14 do 16 ur
od 2 do 3 let	13 do 14 ur
od 4 do 7 ali 8 l.	12 do 13 ur
od 9 do 10 let	11½ ur
v 11. letu	11 ur

v 12. letu	10½ ur
v 13. letu	10 ur
od 14 do 15 let	9½ ur

Dr. Kennedy opozarja starše na to, da je najzanejslji večji znak zadostnega spanja, če se otrok zjutraj zbudi čil in osvežen. Kdor hoče, da bo njegov otrok dovolj dolgo in mirno spal, se naj ravna po tehle pravilih:

1.) Pazi naj, da bo otrok v postelji vsak večer ob določeni uri. Otroci do 10. leta bi morali hoditi spat poleti ob 8., pozimi pa ob 7.

2.) Pazi naj, da bo otroška spalnica dobro prezračena, da bo v nji zrak svež in hladen. Odpirati je treba okna spodaj in zgoraj, da more zrak redno in pravilno krožiti.

3.) Ko je otrok že v postelji, ga ne smejo motiti ropot, svetloba, glasno govorjenje ali godba.

4. Prepriča naj se, ali je za otrokovo udobnost dovolj poskrbljeno, to se pravi, pazi naj, da otroku ni prevroče, da ga ne zebe, da ni preveč odet, da nima prenatrpanega želodca ali da mu ni treba na stran. Pri večjih otrocih naj se gleda na to, da svojih skrbi iz šole ne vnašajo s seboj v posteljo. Domače naloge naj opravijo čim prej, da ne mislijo nanje, ko grede spat. Če hoče otrok mirno spati, ga ne smejo motiti nobene skrbi.

5.) Otrok mora spati sam, postelja pa mora biti udobna, ne pretrda in tudi ne premekka.

6.) Topla kopel in malo topliga mleka pomagata otroku, da hitro zaspi.

VELIKA ZOBNA KLINIKA

Poprave zob v treh urah
Izruvanje zoba brez bolečin \$ 2
Umetni zobje \$ 15

PREGLED
BREZPLAČNO

CORRIENTES 623

Sprejama od 9 — 23. ure

Hočete dobro jesti in piti?

Pridite v RESTAURANT OSORIO

Naši boste tudi prijetno domačo družbo. — Prostori popolnoma preurejeni in primerni za bankete in gostije. — CENE ZMERNE. — Prenočišče 70 cent.

Priporoča se lastnik:

EMIL ŽIVEC

Calle OSORIO 5085

Buenos Aires

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno v svrhu dognanja, če je triper ozdravljen. Analize krvi. — Poplno, hitro, moderno zdravljenje tudi v kroničnih slučajih. — SIFILIS: v sveh razvoji. Popolno ozdravljenje na podlagi infekcijske stopnje, dognane s krvno analizo (914). — KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. ULTRAVIOLETNI ŽARKI — HEMOROJDI: brez operacije in bolečin. — SEKSUALNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po metodi prof. Ciarellija. — ŽIVČNE BOLEZNI: Nespanje, neurastenija, izguba spomina in šibkost. — REUMATIZEM: kila gota, naduha, katar se zdravijo po novem nemškem načinu. — SRCE: ŠIBKOST, težave in neredno utripanje. — PLJUČA: kašelj, šibka pljuča. — ŽELODEC: upadel, razširjenje, kisline, težka prebava, bruhanje, rane. — ČREVA: razširjenje, colitis, kronična zapekav. GRLO, NOS, UŠESA: vnetja, polipi: brez operacije in bolečin. — ŽENSKE: BOLEZNI MATERICE, OVARIJA, NEREDNO ČIŠČENJE. — Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI JE EDIN TE VERSTE V ARGENTINI — OZDRAVLJENJE ZAJAMGENO — ČENENI ABONEMA — PLACILNE OLAJŠAVE.

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Dr. MILOSLAVICH

diplomiran na univerzah v Buenos Airesu,
Berlinu in Dunaju

SPECIJALISTA ZA SPOLNE BOLEZNE, KAPAVEC (TRIPER), SIFILIS IN KOŽNE BOLEZNI
Sprejema osebno brez asistentov. — Zdravljenje garantirano. — Zdravilna elektrika. — Ultravijoletni žarki. — Zdravljenje na abonament

NOVI NASLOV:

TALCAHUANO 1025

med CHARCAS in SANTA FE

Sprejemanje bolnikov od 8. do 10. in od 3. do 7.
(prej Lavalle 310)

I. Ribičič:

MARELA

(Domača naloga)

V šoli so nas učili, da je marela kišobran. Deklice so verjele, dečki pa ne. Deklice vse verjamejo.

Naš kišobran ni marela. Temveč gospodarjev Sultan. Sultan brani hišo pred tatovi. Tatovi so nevarni samo prvega v mesecu, pravi moja mama.

Tatovi se marele ne boje, zato ni marela kišobran. Pač pa je marela kakšenkrat silobran.

Moj starejši brat je lani kupil marelo. Pa mu jo je nekdo vzel v kavarni. Da ne bo brez marele, je moj brat

vzel v kavarni drugo. Včeraj je spet deževalo. Moj brat je šel z marelo v kavarno. Ko tako sedi, vidi, da jemlje nekdo zopet njegovo marelo. Hitro vstane in reče: "Hop, ta marela je moja!" Pa ga oni kresne z marelo po glavi in kriči: "Aha, ti si tisti, ki mi je lani marelo ukradel!" Tako je bila marela silobran. Moj brat pa tepen in brez marele. Izgubil je kar dve.

Tudi naš sosed pravi, da je marela silobran. Naš sosed je pevec. On poje v gledališču. Zato ima mnogo sovražnikov. Njegovi sovražniki se imenujejo kritiki. In je eden njih zapisal v časopis, da poje naš sosed grdo.

Naš sosed vzame marelo in

gre nad sovražnika. Ko ga dobi, ga udari s silobranom po glavi. Oba prideta pred sodnika. Tisti, ki je bil udarjen, pravi, da je ves neumen, odkar mu je zaradi silobrana zrasel rog na glavi. Naš sosed pa je dejal, da je bil oni že tistikrat neumen, ko je tisto napisal v časopis.

Od takrat pišejo vsi časopisi, da naš sosed zelo lepo poje. Silobran pomaga v sili.

Marela je tudi šefobran. Tisti gospod, ki stanuje nad nami, zelo rad spi. Ker spi doma premalo, zaspi tudi v družbi. Preden pa za mizo zaspi, nasloni marelo na vrata. Tako postane marela šefobran. Če odpre šef vrata, pade marela na tla. Če pade marela na tla, zaropota. Če pa zaropota, se gospod zbudi. In šef nič ne ve, da je gospod spal.

Moj sošolec Franceelj mi je povedal, da imajo pri njih doma dva šefa. Prvi šef je oče, drugi pa mati. Mati je šefov šef. Če se šef in šefov šef skregata, vzame šefov šef marelo in šef je precej tiho. Če marele ni, pa vzame šefov šef šeflo.

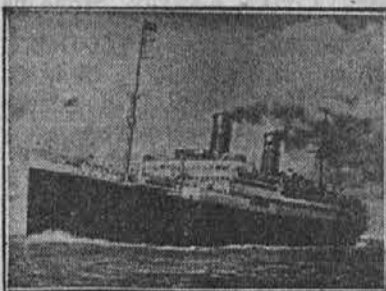
Marela nas varuje pred plohō. Zato pravimo, da je plohobran. Kadar pride moj oče pozno domov, se vleže v posteljo in odpre marelo. Pa ga vprašamo, zakaj spi pod marelo. Odgovori nam, da se je usula nanj ploha, ko je prišel domov. Zato je odprl marelo. Mama nič ne reče, bo torej le res.

ZOBOZDRAVNICA

Centralnega Zavoda A. F.

Dra. Dora Samoilovich

Donato Alvarez 2181
U. T. 59 - 1723
Ordinira dnevno od
15. do 20. ure.

CITATELJI POZOR!

"SIFKARTE" do Zagreba, Beograda, Ljubljane
in vse kraje Jugoslavije prodajamo za
SAMO!

325-m\$n.

Imamo na razpolago mesečno šest parnikov s posebnimi kabinami za tretji razred. Kliente v notrajnosti postrežemo pismeno.

Cía. General de Vapores

(USTANOVLJENA LETA 1890)

Reconquista 1090 U.T. 31 - 4065 Buenos Aires

**INSTITUTO MEDICO
Callao**

Stranke sprejemajo specialisti

SPOLNE BOLEZNI: Prostatitis, vnetja, kapavica,

Analize za ugotovitev ozdravljenja od kapavice.

KOŽNE: Ekcemi, izpadanje las, lišaji

ŽIVČNE: Nesparje, omotica, glavo bol.

PLJUČNE: Bronhitis, kašelj, naduha, jetika.

REVMATIČNE in OBISTNE: Kila, zbadanje.

ŽELODČNE: Bolečine, kislina, razširjenje, rane in povračanje.

OSLABELOST: Uspešno zdravljenje z injekcijami.

ŽENSKESKE: Bolestno čiščenje, zakasнено pranje. Jajčnika. Beli tok.

ELEKTRIŠKO ZDRAVLJENJE

DIATERMIA - X-ŽARKI

ZMERNE CENE — ZA SLOVENCE POPUST

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah
in praznikih od 10. do 12.

Ulica CALLAO 339

I. nadstropje

POTNE LISTKE

**Za Jugoslavijo in Italijo
Prodaja po najnižji ceni**

HRANILNICA NA VLOŽNO KNJIŽICO
(CAJA DE AHORROS)

**Plača 7% obresti
SAMO**

Banco Comercial del Plata

(Ustavljena 1911)

Slovenski oddelek

Izvolite se uveriti

Avda. DE MAYO 652

BUENOS AIRES

Uradne ure od 9. do 18., ob sobotah od 9. do 12.

Dr. J. HAHN

ŽENSKESKE BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJCNKA, MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA. ANALIZA KRVI IN URINE. SIFILIS — KRVNE BOLEZNI

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer. Ob nedeljah od 9—11.

NIZKE CENE

Diplomirana

**Velika in moderno
urejena krojačnica**

za moške in ženske

Velika izbira, najnovejši kroji

SOLIDNA IZDELAVA

ARCO & GORUP

GARMENDIA 4975

U. T. 59 Paternal 1959

BUENOS AIRES

KAKO JE ITALIJA UNIČILA NAŠA BRDA

Od Furlanske ravnine do Sabotina, od Soče do Judrije se razprostirajo lepi zeleni grički, zadnja straža slovenstva proti vedno bolj prodirajočemu laškemu življu. Stari Vipolžski grad, ves očrnel od dolgih stoletij, ki so šla mimo njega, nas živo spominja na temno dobo srednjega veka, na valpetov bič in feudalno gospodarstvo, ki še sedaj ni popolnoma zgini- lo. V Brdih je še od 500 do 600 kol, družin, ki dajejo deleže svojih pridelkov (navadno polovico); če kolon poseka drevo, odpade na gospodarja polovico debla (degeneriranim potomcem srednjeveških nemških, laških in španskih plemičev, ki so se zagrizli v delavno slovensko ljudstvo in pili sad njegovih krvavih žuljev: sladko rebulo, rdeče črešnje, rumene hruške, marelice, breskve...). Pred ogabno svetovno morijo, se je razlegalo po brajdah, grivah, gozdih in senošetih veselo petje. Od zgodnje pomladi, do pozne jeseni je nabiral Bric sadove svojega truda. Živahne in postavne Brike so pridno nosile zvrhane čestele črešenj, hrušk, češpelj in drugega sadja v Gorico in Krmin, ter dobivale zanje lepe kronce. Najbolj pa so se ljudje veselili trgatve — vendime, sladke rebule, ki je dajala močno vino. To vino so čislali daleč na okrog. Bric se ni bal, da bi mu ostalo v kleti. Črešnje so šle tedaj po vsej Avstriji in prav tako tudi drugo sadje. Lepe dohodke so donosale zlasti suhe češplje. Brici so živeli tedaj sicer skromno življenje, vendar v zadovoljstvu! Ker je bila družina številna, so se dvignili mla-

deniči in šli v Ameriko, da si poiščejo zaslužka in se osamosvoje. Trdno in naporno je delo Bricev, vendar pa je bilo pred vojno vsaj za najnujnejše!

V zadnjih letih je popolnoma utihnulo petje in smeh po brajdah; rebula ostaja v kleteh, ali pa jo morajo prodajati za tako nizko ceno, da ni niti za porabljeni vitrijol. Črešnje se ne spleča nositi na trg, ker dobe ljudje za čestelo komaj toliko, da je za zajutrek. Večkrat, pa jih sploh ne morejo prodati! Dvojna sila tlači vse Primorce in posebno pa Brice: neusmiljena konkurenca notranje Italije z enakimi produkti, ki ne zahtevajo od njih toliko truda. Vendar pa ni tu odločilna samo naravna hiperprodukcija vina! Italija producira tudi veliko količino umetnega ali polumetnega vina, ki radi nizke cene uspešno konkurira našemu vinu. Velik udarec za naše vinogradnike pa je tudi, da kupujejo primorski gostilničarji (tudi Italijani) vino od prekupčevalcev in ne od naših kmetov. Ti prekupčevalci prodajajo slabša ita-

lijanska vina in večkrat tudi taka, ki jih sami producirajo.

To bi bil za te razmere naraven gospodarski pritisk. Poleg tega pa imamo še sistematično politično gospodarski pritisk ki stremi za tem, da našega kmeta popolnoma uniči. Vsepolno je že slučajev, da je moral naš kmet iz rodne grude! Naš človek nima nikjer zaslombe, vedno bolj in bolj leze v dolgove. Dohodkov pa je vedno manj. Živina izginja iz hlevov. Mnogo bivših posestnikov nima več v hlevu niti ene kravice, ki naj bi dajala mleko za revno deco. Stanje je brezupno! Oblasti so ukinile hranilnice in posojilnice, druge pa so prikrojene tako, da ne morejo pomagati. Boben poje vedno bolj pogostma; posestva se prodajajo za slepo ceno, če se sploh oglasi kak kupec. Tako je pri nas v Brdih! Lepe in nekdanje bogate vasi v Zgornjih Brdih (Kojško, Števerjan, Šmartno, Vederjan, Cerovo itd.), se prazniyo vedno bolj in bolj. Mladina se zgublja po širni zemlji. Kdor le more, beži iz tega pekla! V spodnjih Brdih (Medana, Vipolže, Dobrovo itd.) je nekoliko boljše, ker imajo ljudje razen vinogradov še kak-

šno malo njivico za sirk in krompir.

Bedi, pomanjkanju, velikim davkom in slabim letinam se pridružuje še politični teror. Vsak naš človek je neprestano v nevarnosti, da ga zapro in "batinajo". Podedštatí so absolutni gospodarji in zapravljajo občinski denar za fašistične proslave in parade. Brici smo sedaj popolnoma gospodarsko uničeni, politično terorizirani in v kulturnem oziru odrezani od vsega sveta. Kjer so izobraževalna društva, delavski odri, slovenske knjižnice, šole itd.? Vse je šlo: kultura, svoboda in sedaj nimamo še koščka kruha...

"Istra"

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
Calle Facundo Quiroga
1441

nasproti komisarije
EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem
zdravju lahko dobite
osebno ali pismeno v
moji lekarni.

Franjo Huspaup

Par vrstie iz Cordobe

"Te vrstie bi radi videli objavljene med drobižem iz Cordobe", tako nam pišejo neki naročniki našega lista. Mi jim ustrezemo kakor bi ustregli vsakemu naročniku ali naročnici. Toda že zdaj pripominjamo, da bomo slične stvari z veseljem objavljali samo toliko časa, dokler bodo res duhovite, ne preveč osebne ter strogo v mejah dostojnosti. — Uredništvo.

Članice Slovenskega prosvetnega društva III v Cordobi so bile primerjane kravam v zadnjem Fik Fakovem "Pravijo". Mogoče je na Tolminkem res kaj podobnosti med kravami in ženskami; skoro gotovo je pa vse skupaj zrastle le v glavi strupenega Fik Faka, ki se, kakor se vidi iz njegovega modrovanja, gotovo razume bolj na krave, kakor pa na nežno žensko srce in občutljivost.

Kar se pa našega "Tate" tiče, je splošno znana stvar, da ima velik talent za zbadati svoje neprijatelje in neprijateljice v Cordobi. Kdo mu bo zameril, ko je vse skupaj le v zabavo in smeh, ki je na obrazih izseljencev vedno bolj redka pojava.

Sicer pa pravijo, da če bi se ne gasilo toliko ognja, ki se nobena ni dotaknil, Slovensko prosvetno društvo v Cordobi ne bi izgubilo nobene članice.

Res je, da zaradi iztopa članic iz društva, junaškim članom kot sta Fik Fak in Tata "ne pade srce v hlače", toda mi smo mnjenja, da malce dolgočasno pa bi vseeno postalo v društvu, zlasti na prireditvah, če bi moral moški, radi pomanjkanja članic, kar sami medseboj plesati.

Za danes naj zadostuje.

Jezeraki

Zdravniski Institut Specialistov

BUENOSAIREŠKE IN PARIŠKE UNIVERZE
KRVNE BOLEZNI

Za doseg popolnega ozdravljenja z majhnim stroškom pregledujemo svoje paciente z X-žarki brezplačno in darujemo potrebna zdravila

Spolne bolezni: Prostatitis, težave pri spuščanju vode. Hitro in moderno zdravljenje SYPHILIS in nje posledice in komplikacije. 609—914. Spolna šibkost in zguba semena.

ANALIZA KRVI, PLJUNCA, TOKA IN URINE
KOŽNE BOLEZNI, kronični ekcemi, psoriasis.

Hemoroidi in nabreknjenie žile: Sigurno in hitro zdravljenje po metodi Prof. Dr. Sicard-a, brez operacij in ne da bolnik prekine delo.

NOTRANJE BOLEZNI: Pljuča, zdravljenje ietike po nemškem sistemu: Mollgrad in Goldsalzen. ASTHMA se zdravi po neobčutnem etnologičnem sistemu. SLADKORNA BOLEZEN, DIABETIS, z dijeto in pod strogim, trajnim zdravniškim nadzorstvom urine in krvi.

Revmatizem: Bolezni členkov, Srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis, ŽELODČNE BOLEZNI, kisline, povračanje, pomanjkanje apetita, slaba prebava. ČREVEŠNE BOLEZNI: Diarea, krči, konstipacije itd.

GRLO, UŠESA, NOS IN OČI

Posebni prostori za ženske.

X - ŽARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI — DIATHERMIA
VISOKA NAPETOST.

1017 - Sarmiento - 1017

Sprejema se od 10 do 12, in od 14 do 21 ure. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 12 ure. — Zdravniški pregled \$ 3.— CENENI ABONAMENTI.

PENSION VIENA

Sta. Fé 1938 — U. T. 44 - 5207

Sprejema se na hrano in stanovanje možke in ženske ter poročence. S svojimi zvezami nudimo velike ugodnosti pri iskanju dela. Ugodne prometne zveze na vse strani. Priporoča se Enrique Kravanja.

FANI KERŠEVAN, Calle Campana 4675, Villa Devoto, sprejme dekleta in žene, ki pridejo iz Evrope, ali ki so brez službe na hrano in lepo stanovanje. Dobra postrežba.

JOVANOVIĆ y RADALJ, FOTOGRAFSKI ATELJE.
F. Quiroga 1267 (D. Sud)

Za vsakih 6 fotografij v ceni od 3—6 pesov
dobite v dar eno lepo sliko v barvah

Razširjajte SLOVENSKI TEDNIK

KAPAVICA
hitro zdravljenje po novem naturalističnem načinu
SIFILIS

zdravljenje po načinu prof. Cesarya Judoloro
Dr. Dubrovsky
CORRIENTES 623
Sprejema vsak dan od 18. do 20.

Pravijo...

Pravijo, da je bilo na Paternalu pred kratkim ustanovljeno novo izseljensko društvo, ki trdi v svojem programu, da je še bolj delavsko, kot je Ljudski oder. Pomislite, ljudje božji!

Pravijo, da je zdaj slovenski delavec na Paternalu v veliki zadregi, ker ne ve, kam naj se vpiše, da mu nihče ne bo mogel očiti, da ni dovolj stanovske zavesti in razredne ognjevitosti v njem. Peklemansko zamotana zadevščina!

Pravijo pa, da je nek modri gostilniški politik, k sreči, že rešil naše delavstvo iz te zagate z definicijo, ki jasno pove, kdo je pravzaprav stoođotni delavec. Po njegovem mnenju ni zaveden delavec tisti, ki dela, pa tudi oni ne, ki mora tavati v prisilnem brezdrlju, marveč samo tisti, ki zna neusmiljeno udrihati z besedo in pestjo po vsem, tudi po lastnih bratih in stanovskih tovariših, če niso tako rdeči, kakor jih on hoče.

Pravijo, da je temu modrijanu nekdo svetoval, naj si kupi rdeča očala, ki naj jih uvede tudi v svoje društvo, da bo volk sit in ovca cela.

Pravijo pa, da so se temu odločno uprli zgarji naše naselbine, ker so se ustrašili, da bi potem mogoče zavladala med Slovenci v Argentini sloga, če bi vsi morali gledati skozi isto steklo. In ker bi bilo to proti tradiciji našega rodu, in teh naši zgarji ne bi oskrnili za nobeno ceno, so se proti temu nasvetu vsi dvignili kakor en sam mož, rekoč: "Naši dedje in očetje so vedno živeli v neslogi, zato je naša dolžnost, da jim, iz pobožnega spoštovanja do njihovega spomina, sledimo. Doli s slogo! Žive la nesloga!"

Tako so rešili ta problem, in kul jih je

Jure Zgaga.

DVE ARETACIJE V GORICI

V Gorici sta bila aretirana 28 letni Nikolaj Marčič in 22 letni Bruno Španger. Bila sta pod policijskim nadzorstvom. Karabinjerji so ju zalotili, ko sta kršila določila tega nadzorstva.

ZABAVA V RUMUNSKEM KROŽKU

Iz tukajšnjega rumunskega krožka "Circulo Union Romano" nam poročajo, da se bo vršila, dne 3. sept. t.l. ob 21. uri, v dvorani CHADE, Dock Sud, prireditve z dobro izbranim vzporedom.

IŠČEM DRUŽABNIKA

z nekoliko denarja za dobro upeljan kokoški kriadero. Interesenti so naprošeni, da pridejo osebno v Campo Mayo, dve kvadri od tramvaja Lacroze.

MED LJUDMI, KI OBSOJAJO STARCE NA SMRT

Mistres Tityno, znana strokovnjakinja, je posnela po naročilu etnološkega zavoda v New Yorku, prizore iz življenja izumirajočega indijskega ljudstva Seresa na Tiburonskem otočju v Meksikanskem zalivu. Med drugim pripoveduje:

Hudo smo trpeli pod neznošno vročino. Zaradi megle, smo pričenjali filmanje šele ob 11 dopoldne. Solnce je neusmiljeno razbelilo naše kovinske, velike ekrane. V teku enega dne sem shujšala za 6 kg. Naši fotografi so onemogli. S potom polito Indijanci so bili slabe volje. Vedno smo jih morali priganjati. Nismo se ločili od težkih revolverjev, ker so ljudožrci rodu Seres jako nevarni v svoji nagli jezi. Nekoč zvečer sem začula votel glas velikega bobna. Pohitela sem tja, a Indijanci so takoj nehali plesati. Zaman sem jih prosila in jim grozila... Toplomer v mojem šotoru je kazal 40° opoldne in samo 4 ponoči. Naše odeje so bile vedno vlažne od slane.

Nekoč zgodaj sem našla sredi peska ob morju od lakote onemoglo starko. Kakor v sivi starini obsodijo na smrt dela nezmožne starce. Okrepčala sem jo s kakavom in kruhom, ker sem pravkar kuhala zajtrk. Neka mlada Indijanka je pobirala v bližini naplavljen les in videla ta prizor. Nikoli ne bom pozabila, kako besno sovražno me je pogledala. Ponoči sem pokrila starko s toplo odejo. V spanju sem začula divji krik. Planila sem z revolverjem v roki iz šotora in zagledala v

mesečini isto mlado Indijanko. Z debelo gorjačo je tolkla starko po glavi. Pohitela sem na pomoč, a je bilo že prepozno. Starka je umirala z razklano lobanjo in krčevito stiskala v roki mojo odejo. Morilka je izginila v temi.

Ko sem pripovedovala zgodaj našim mrkim Indijancem o groznem dogodku, sem dobila nasvet: „Ne nasprotuj postavi, ker boš sicer kaznovana“. Meksikanske oblasti, ki se malo brigajo za otočje niso v stanju zatreči sličnih preostankov jamske dobe v življenju zadnjih ljudožrcv.

NEBOTIČNIK IZ STEKLA

Neki francoski stavebnik je izdelal načrt za nebotičnik iz stekla, ki ga bodo zgradili v Moskvi. Nebotičnik je namenjen ljudskemu komisarijatu za razsvetljevalno industrijo in bo v kratkem dokončan. Pri gradbi tega nebotičnika so uporabili posebno steklo, ki tako dobro razprši solne žarke, da prebivalci poleti niti najmanj ne trpe zaradi žgočih solčnih žarkov. Nebotičnik bo dobil namesto stopnic sama električna dvigala in moderne stopnice, podobne premikajočemu se traku na toboganu.

SLADKOR IN DEBELOST

Sladkor ni noben luksu, poleg krompirja spada celo v vrsto najcenejših živil. Zelenjava, ribe, meso, celo kruh so znatno dražja živila.

Napačno je naziranje, da uživanje sladkorja pospešuje debelost. V anglosaških deželah porabijo neprimerno več sladkorja nego pri nas in vendar so to tipične dežele „vitke linije“. V Ameriki so napravili poskus, ki je pokazal, da so osebe, ki so jim

CENTRALNI EVROPSKI KONZULTORIJ

Hitro in znanstveno zdravljenje vseh boleznih. — Ženske bolezni, nerednost perila, 606—914, beli tok, kožne bolezni; pljuča, želodec, čreva. Zdravljenje jetike z zlato soljo. Električna. Žarki X.

AVELLANEDA, O'Gorman 179

(dve kvadri od trga)
Sprejema od 18 do 20. ure

Banco de Italia y Río de la Plata

Ustanovljena leta 1872. — 37 podružnic v republiki, 3 podružnice v Italiji (Genova, Milan, Turin)

Javi svojim klijentom, da je otvorila lastne nove prostore na Paternalu, calle DONATO ALVAREZ, vogal San Martin, sedež lastne podružnice števil 10, ter razširila svoje poslovanje in ustanovila "SLOVENSKI ODDELEK" kateri uraduju v slovenskem jeziku.

Sprejemajo se vloge na Tekoči Račun. Obrestuje se po najboljši obrestni meri na trgu.

ODPOVEDNI ROK IN HRANILNE KNJIZICE

BRZOJAVNA NAKAZILA

potom katerih pošljemo denar najdalje tekom 6 dni v vse kraje Italije po najugodnejšem dnevnem tečaju

ZA JULJSKO BENEČIJO IMAMO POSEBNE POGOJE

Glavni sedež: Bm^e MITRE 434 do 468

nalašč dajali več sladkorja ostale vitke nego osebe, ki so jim dali isto število kalorij v obliki drugih živil.

V zadnjem času so sladkorju očitali, da škoduje zobem in pospešuje sladkorno bolezen. Te trditve spadajo v kraljestvo pravljic. Ne samo sladkor, ostanki vseh drugih živil med zobmi pospešujejo gnitje zob — če se človek premalo poslužuje zobne ščetke.

ZA SMEH

Radoveden Mihec

Mihec dolgo in pazljivo gleda teti v usta. Na vpraša-

nje, zakaj se tako zanima za njena usta, odgovori:

"Rad bi vedel, kdaj začno tudi meni rasti zlati zboje."

Zlomljeno srce

"Micki si zlomil srce, ko si jo zapustil."

"Beži no, saj ima zdaj kar dva fanta naenkrat."

"No, da, ženske so pač take: če ji zlomiš srce, ljubi z obema njegovima polovicama."

Trgovinski duh

"Povej nam, Jakobsohn, kakšno napako so napravili bratje egiptovskega Jožefa, ko so ga prodali."

"Prepoceni so ga dali!"

Na plesu

"Ali verjamete, gospodična, da sem se v enem tednu naučil plesati?"

"Prav rada verjamem, saj se vam to pozna."

Napredek ni vse

Vsak človek ni navdušen za napredek. Tako se ljudje z rdečimi nosovi nič kaj ne ogrevajo za barvno fotografijo.

Plesni tečaj

Tečaj za vse moderne plesse, ki bo trajal dva meseca, stane za dame \$ 7, za gospode \$ 15. Plesne vaje se bodo vršile dvakrat v tednu, in sicer ob ponedeljkih in četrkih od 9. ure in pol naprej. Tečaj vodi učitelj

ŽENSKKE BOLEZNI

ŠIBKOST - BELI TOK - NEREDNO PERILO - ŽELODEC, ČREVA, PLUČA

NOTRANJE BOLEZNI

Pregled vrše specialisti

Clinica Medica

RENNER

Od 15. do 20. ure

RIVADAVIA 2580, 1. nadstr.

Dve kvadri od Plaza Once

STROJ IN KRIZA

Povsod, kamorkoli se ozremo, povsod godrnjanje. Brezposelnost, beda, sovraštvo, nezadovoljnost — vse zaradi krize, pravijo.

Toda kdo pa je te nesrečne krize kriv?

Eni pravijo, da so vse današnje revščine krive posledice vojne, drugi kolnejo današnji družabni red, tretji trde, da je slabo danes na svetu zato, ker je človek zavrzel vero v Boga itd. itd. Indijski pisatelj Rabindranath Tagore pa je mišljenja, da je vsemu več ali manj kriv — stroj.

Stroj, kakor je danes upravljani, je brez dvoma največji sovražnik delavstva, ker ga je izpodrinil in ga vrzel na cesto v prisilno brezdelje.

Mesto, da bi bil stroj suženj človeka, mesto, da bi služil splošnosti, služi samo poedincem. Mesto da bi stroj prinesel ljudem počitka, miru, ljubezni in sreče, je prinesel, kakor nam je usojeno gledati in občutiti, nesrečo, revščino in splošno zmedo.

Na „South Wales exhibition“ v Newcastle sem videl na tamošnjem velesojmu, kako usodno izpodrivajo stroji vsak dan bolj ročno delo. Med drugimi je stal tam ogromni stroj, kakšne štiri metre dolga železna in jeklena pošast, katero so upravljale vsega skupaj, reci in piši, štiri osebe: tri ženske, en moški. Na enem koncu tega kompliciranega neprijatelja ročnega dela je ženska utikalala kose pločevine, katere je ta požiral. Na nasprotni strani so letele iz njega zaprte in za prodajo pripravljene konzervne škatlje.

Druga taka „mašina“ je požirala na enem koncu tobak, na drugem so letele iz nje izgotovljene cigarete v okusnih škatljah za minimalno ceno od par centavosov. Tam, kjer je prej delalo na stotine delavcev, opravi danes vse železna pošast in par ljudi. Drugi naj pa gledajo z rokami v žepu...

In tako so stroji vseh vrst napolnili vsa svetovna skladišča z vsemogočnim blagom, ki si ga vedno manj ljudi

lahko nabavi, ker je vedno več takih, ki morajo brez zasluzka postopati ali pa križem rok gledati, kako dela danes stroj, kar so včasih oni delali.

Ampak stroj, ki n. pr. izdeluje čevlje, nima nog in ne hodi; tudi ne konsumira, kakor pravijo učeni gospodarstveniki. Človek ima noge in hodi. In hodil je obut, dokler je delal in si z zaslužkom lahko kupil čevlje. Danes pa hodi raztrgan in bos, ker nima dela in zasluzka.

Stroji so delali in delali, z vso paro, a njihovih proizvodov ni bilo mogoče več vseh prodati, ker je ljudem zaradi brezposelnosti vedno bolj primanjkovalo denarja. Napolnila so se skladišča tako, da so morali končno ustaviti tudi stroje in zapreti tovarne...

Ko je „še gospod Bog ponostih in ekonomičnih pred-

zemlji hodil“, je sto in tudi več ljudi izkrcalo deset ali dvanajst-tonski parnik v 15 do 20 dnevih. Danes je v štiri in dvajsetih urah prazen. Okrog njega pa postopajo lačne in razstrgane sence brezposelnih...

**

Pred kratkim sem čital tole zanimivo zgodbi. Pri nekem podjetju je bil med drugimi zaposlen tudi starček, ki je svojo mladost žrtvoval službi. Pisal je naslove in gospodar je bil z njim vedno zadovoljen.

Neki dan primaha trgovski potnik in se javi ravnatelju. Bil je zastopnik neke družbe, ki se je bavila s prodajo novega stroja, ki bi v nekaj minutah napisal več naslovov nego starček v cellem dnevu. Ravnatelj gre k gospodarju, mu javi o ugod-

JURIDIČNI ŠTUDI "SLAVIS"

Ravnatelj: dr. PEDRO PANDOL TADIĆ

Tri odvetniki in štiri prokuratorji oskrbujejo civilne, trgovske in kriminalne zadeve. Prevajatelji vseh slovanskih jezikov

SARMIENTO 1011, 5. nadstr. U. T. 35 Lib. 0406

BUENOS AIRES

nostih novega stroja ter svetuje, da bi bila za podjetje koristna njegova nabava. Na pripombo lastnika, da bi se s tem vrglo ubogega starčka, ki je vestno služil že njegovemu očetu, na cesto, reče ravnatelj, da družba ni vendar nikakšen pokojninski zavod, pa tudi ne hiša mestnih revežev. On je dal svoje, sedaj naj gre, saj je bil pošteno plačan. Da je star, kaj je morda tega krivo podjetje?

Tajniku pa to brezsrčno utemeljevanje ravnatelja nič kaj ni ugajalo. Naglašal je, da ni lepo, da se starčka, ki

je vse svoje življenje dal podjetju, vrže kar tako, meni nič tebi nič, na cesto.

Gospodar poslušal pazljivo mnenje obeh visokih uradnikov, dolgo razmišlja, nato pa pravi: „Vi ravnatelj, ste brez srca in ne pomislite, kaj bo jutri z vami. Vi, tajnik, ste pa preveč mehak in čuvstven, zakaj danes je človek človek le po imenu, nič več. Stroj bomo vzeli, starčku bomo pa dali primerno pokojnino, da bo lahko dostojno dočakal svojo poslednjo uro.“

To mislim, da je bila še najbolj modra rešitev. Škoda le, da človeštvo ne išče podobne rešitve tudi pri reševanju vprašanja, ki ga postavlja v ospredje vedno večja družabna zmeda, ki jo povzroča tehnični napredek s svojimi jeklenimi pošastmi...

Arh Anton

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

**CLINICA MEDICA
CANGALLO
DR. A. GODEL**

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

**Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLENORAGIJE - KAPAVEC**

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH METODAH

**SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni
Za Slovence prva konsultacija brezplačna**

UGODNI ABONAMENTI

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE
Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

**KONCEM MESECA SE BO
SESTAL NOVI NEMŠKI
DRŽAVNI ZBOR**

Otvoritvena seja novega nemškega državnega zbora se bo vršila 30. t. m. Če se hitlerjevci ne bodo domenili s katoliškim centrom za skupen nastop, bo Hindenburg najbrž razpustil državni zbor, ker bi se sicer sedanja vlada ne mogla vzdržati.

"La Favorita"

Novoporočenci bodo našli pri nas prav gotovo najboljšo postrežbo po neverjetno nizkih cenah za umetniške slike. Elegantne poročne obleke z vencem, tulom in vsemi pritliklinami brezplačno na razpolago. Darujemo povečavo. Naročnikom „Tednika“ poseben popust. Ugodne zveze s tramvajem 49 in 83; omnibusi „Flores“, „Plaza Italia“ štev. 13, 15, 43, 54, 70, 101 vozijo mimo. 12 slik za \$ 4.— PAULINA BRUSILOVSKA, calle Varela 1201.